

فهرست مطالب

۱۴	نشانه‌های اختصاری
۱۵	چکیده
۱۶	مقدمه

بخش اول: اعتبار توافق طرفین در تعیین زمان انتقال مالکیت

۲۶	فصل اول: توافق طرفین بر انتقال فوری مالکیت
۲۷	مبحث اول: مفهوم و مبانی قاعده انتقال فوری مالکیت
۲۷	گفتار اول: مفهوم قاعده
۲۹	گفتار دوم: مبانی حقوقی قاعده انتقال فوری مالکیت
۲۹	اول - قانون مدنی
۳۱	دوم - فقه
۳۳	سوم - نتیجه
۳۴	مبحث دوم: شرایط انتقال فوری مالکیت
۳۴	گفتار اول: شرط مربوط به اراده طرفین
۳۶	گفتار دوم: شرایط مربوط به مورد معامله
۳۶	اول - عین معین بودن مبیع
۳۸	دوم - قابل تسلیم بودن مبیع
۴۲	فصل دوم: توافق طرفین بر انتقال مؤخر یا مقدم مالکیت

۲ تعيين زمان انتقال مالكيت مبيع توسط طرفين

مبحث اول: امكان جداسازی زمانی انتقال مالکیت از عقد	۴۲
گفتار اول: توافق طرفین و قواعد عمومی قراردادها	۴۳
اول - دیدگاه نفی اختیار طرفین	۴۵
الف - شرعی بودن آثار عقد	۴۵
ب - بطلان عقد معلق	۴۵
۱ - عدم امكان انفكاك سبب از مسبب	۴۵
۲ - تعارض جزم با تعليق	۴۶
۳ - غيرمتعارف بودن تعليق	۴۷
۴ - اجماع	۴۷
دوم - نقد وبررسی اين ديدگاه	۴۷
الف - ارادی بودن ماهیت آثار عقود	۴۸
ب - صحت عقد معلق	۵۰
۱ - انفكاك سبب از مسبب	۵۰
۱ - ۱ - چگونگی ترتیب آثار عقد	۵۱
۲ - ۱ - مصاديق تقديم مسبب بر سبب در دکترین فقهی - حقوقی	۵۳
۲ - ۲ - تحلیل قاعده تلف مبيع قبل از قبض	۵۳
۲ - ۲ - ۱ - نحوه تأثیر اجازه در عقد فضولي	۵۴
۳ - ۱ - تفکیک اعتباریات از واقعیات	۵۵
۲ - شرطیت یا عدم شرطیت جزم	۵۸
۳ - عقلایی و متعارف بودن تعليق	۵۹
۴ - اجماع	۶۰
سوم - نتیجه گیری	۶۱
گفتار دوم: توافق طرفین و مقتضای عقد بيع	۶۳
مبحث دوم: تأخیر یا تقديم انتقال مالکیت	۷۱
گفتار اول: توافق طرفین بر تقديم انتقال مالکیت	۷۱
اول: اعتبار تقديم	۷۱

فهرست مطالب ۳

دوم: آثار تقدیم	73
گفتار دوم: توافق طرفین به تأخیر انتقال مالکیت	74
اول: اقسام توافق.....	74
الف - شرط تأجیل انتقال مالکیت (اجل تعیقی).....	74
ب - شرط تعیق انتقال مالکیت	76
۱ - تعیق نسبت به یک طرف.....	78
۲ - تعیق نسبت به هردو طرف - عقد معلق.....	79
۱ - ۲ - تعریف.....	79
۲ - تفاوت عقد معلق با عقد منجز	80
۳ - تفاوت عقد معلق با عقد مشروط	80
دوم: وجود توافق و شرایط صحت آن	81
الف - لزوم وجود توافق طرفین.....	81
۱ - شیوه توافق	81
۲ - زمان توافق.....	82
ب - شرایط صحت توافق.....	84
۱ - رعایت شرایط مربوط به مطلق توافق	85
۱ - ۱ - معلوم بودن شیوه انتقال مالکیت.....	85
۲ - ۱ - تعیین اجل	85
۳ - ۱ - رعایت شرایط مربوط به معلم علیه.....	87
۱ - ۳ - ۱ - معلوم و معین بودن معلم علیه	87
۲ - ۳ - ۱ - مشروعیت یا عدم مشروعیت معلم علیه.....	88
۳ - ۳ - ۱ - ارادی نبودن معلم علیه	88
۴ - ۳ - ۱ - ممکن بودن تحقق معلم علیه	90
۲ - رعایت شرایط و تشریفات خاص	90
۱ - ۲ - تشریفات تنظیم سند رسمی	90
۲ - ۲ - قبض یا قابلیت قبض	93

۴ تعيين زمان انتقال مالكيت مبيع توسيط طرفين

۹۳	۳ - ۲ - تعيين
۹۶	سوم: آثار توافق طرفين
۹۶	الف - آثار شرط تأجيلى
۹۸	۱ - انتقال مالكيت عين
۹۸	۱ - ۱ - حق فروشنده
۹۸	۱ - ۲ - حق خریدار
۹۹	۲ - انتقال منافع مبيع
۹۹	۱ - ۲ - حق فروشنده
۹۹	۲ - حق خریدار
۹۹	۳ - اقدامات تأمینی
۱۰۰	ب - آثار شرط تعليقى
۱۰۰	۱ - حقوق ايران
۱۰۰	۱ - ۱ - تعليق عقد نسبت به يكى از طرفين
۱۰۳	۱ - ۲ - تعليق عقد نسبت به هر دو طرف
۱۰۳	۱ - ۲ - ۱ - قبل از حلول اجل
۱۰۶	۱ - ۲ - ۲ - بعد از حلول اجل
۱۰۶	۱ - ۲ - ۲ - ۱ - عدم تحقق معلق عليه
۱۰۷	۱ - ۲ - ۲ - ۲ - تتحقق معلق عليه
۱۰۷	۲ - حقوق انگلیس
۱۰۷	۲ - ۱ - معلق بودن تعهد يكى از طرفين
۱۰۸	۲ - ۲ - معلق بودن عقد نسبت به هر دو طرف

بخش دوم: مصاديق شایع توافق طرفين بر تعيين زمان انتقال مالكيت

فصل اول: منوط کردن انتقال مالکیت به پرداخت ثمن «شرط حفظ مالکیت» .. ۱۱۶

مبحث اول: تعریف، ماهیت و ویژگیهای شرط .. ۱۲۰

فهرست مطالب □ ۵

گفتار اول: ماهیت حقوقی شرط حفظ مالکیت ۱۲۱
اول: حقوق انگلیس ۱۲۱
الف - دیدگاه وثیقه‌ای ۱۲۱
۱ - نوع وثیقه ۱۲۱
۲ - وضعیت این دیدگاه در میان آراء ۱۲۳
۱ - دعوی In Re Bond(1979) ۱۲۴
۲ - دعوی Peachdart ltd Re ۱۲۴
ب - دیدگاه آزادی اراده طرفین ۱۲۵
۱ - دعوی Romalpa ۱۲۷
۲ - دعوی Clough mill ltd ۱۲۸
ج - نقد و تحلیل دیدگاهها ۱۲۹
دوم: حقوق ایران ۱۳۳
الف - وثیقه‌ای نبودن شرط حفظ مالکیت ۱۳۳
۱ - خلط متعلق «قصد» و متعلق «جهت»: ۱۳۴
۲ - اعتبار تصرف ۱۳۴
ب - تعلیقی بودن شرط حفظ مالکیت ۱۳۶
۱ - تعلیق در خود عقد ۱۳۶
۲ - تعلیق در انتقال مالکیت ۱۳۷
گفتار دوم: تعریف مختار و ویژگی‌های شرط حفظ مالکیت ۱۳۹
اول: تعریف ۱۳۹
دوم: ویژگی‌های شرط حفظ مالکیت ۱۴۰
الف - موضوع این شرط زمان انتقال مالکیت کالاهاست ۱۴۰
ب - اثر این شرط تعلیق انتقال مالکیت به یک شرط اساسی است ۱۴۰
گفتار سوم: شرایط اختصاصی شرط حفظ مالکیت ۱۴۵
اول: وجود شرط بر حسب نوع شرط ۱۴۵
دوم: وجود شرط بر حسب نوع کالاها ۱۴۷

۶ تعيين زمان انتقال مالكيت مبيع توسط طرفين

الف - مبيع معين	۱۴۷
ب - مبيع كلی	۱۴۸
مبحث دوم: انواع شرط حفظ مالکیت	۱۵۱
گفتار اول: شرط ساده حفظ مالکیت	۱۵۱
گفتار دوم: شرط پرداخت تمام بدهی	۱۵۳
گفتار سوم: شروط تعیین یافته	۱۵۵
اول: تعیین شرط به عوائد ناشی از فروش مبيع توسط خریدار	۱۵۵
دوم: تعیین شرط به محصولات ساخته شده از مبيع	۱۵۷
مبحث سوم: آثار شرط حفظ مالکیت	۱۵۸
گفتار اول: قبل از حلول اجل	۱۵۸
اول: پرداخت ثمن	۱۵۸
دوم: عدم پرداخت ثمن	۱۶۱
الف - عدم انتقال مالکیت	۱۶۱
۱ - حقوق انگلیس	۱۶۱
۲ - حقوق ایران	۱۶۴
ب - حقوق و تکاليف طرفين	۱۶۵
۱ - حقوق انگلیس	۱۶۵
۲ - حقوق ایران	۱۶۷
۱ - ۲ - حقوق طرفين نسبت به عين و منافع مبيع	۱۶۷
۱ - ۱ - ۲ - عين مبيع	۱۶۷
۱ - ۱ - ۱ - ۲ - مالکیت فروشنده	۱۶۷
۱ - ۱ - ۱ - ۲ - حق عيني خریدار	۱۶۸
۱ - ۱ - ۲ - منافع مبيع	۱۶۹
۱ - ۲ - لزوم يا عدم لزوم تسليم مبيع	۱۶۹
۲ - بررسی وضعیت ید خریدار نسبت به مبيع	۱۷۰
۳ - ۲ - ید مالکانه	۱۷۰

فهرست مطالب □ ۷

۱۷۲	۳ - ۳ - ۲ - ید ضمانتی
۱۷۲	۴ - ۳ - ۲ - نتیجه
۱۷۴	۴ - ۲ - بررسی اختیار طرفین برای دخل و تصرف در مبیع
۱۷۴	۱ - ۴ - ۲ - فروشنده
۱۷۴	۲ - ۴ - ۲ - خریدار
۱۷۵	۳ - ۴ - ۲ - توافق طرفین
۱۷۶	گفتار دوم: بعد از حلول اجل
۱۷۶	اول: ضمانت اجرایی عدم پرداخت ثمن در حقوق انگلیس
۱۷۶	الف - حقوق فروشنده به طور کلی در مورد عدم تأدیه ثمن:
۱۷۹	دوم: ضمانت اجرایی عدم پرداخت ثمن در حقوق ایران
۱۷۹	الف - حق فروشنده نسبت به عقد
۱۷۹	۱ - بطلان
۱۸۰	۲ - انفساخ
۱۸۱	۳ - حق فسخ
۱۸۶	ب - حق فروشنده نسبت به ثمن
۱۸۷	گفتار سوم: اعسار یا ورشکستگی یکی از طرفین
۱۸۷	اول: اعسار یا ورشکستگی فروشنده
۱۸۸	دوم: اعسار یا ورشکستگی خریدار
۱۸۸	الف - استرداد عین مبیع
۱۸۸	۱ - حقوق انگلیس
۱۹۰	۲ - حقوق ایران
۱۹۲	ب - تأثیر تصرف خریدار نسبت به مورد معامله بر حقوق طرفین و اشخاص ثالث
۱۹۲	۱ - حقوق انگلیس
۱۹۳	۱ - ۱ - فروش مبیع به اشخاص ثالث
۱۹۳	۱ - ۱ - ۱ - وضعیت حقوقی بیع ثانوی
۱۹۶	۲ - ۱ - ۱ - وضعیت حق فروشنده در صورت فروش مبیع توسط خریدار ...

۸۸ تعيين زمان انتقال مالكيت مبيع توسيط طرفين

۳ - ۱ - ۱ - بروخورد دادگاهها با خواسته خواهانها نسبت به عوائد ۱۹۶	۳
۱۹۷ ۱ - مفهوم عوائد ۱	۱
۱۹۸ ۱ - ۳ - انتقال دعوى ۲	۲
۱۹۹ ۱ - تصرف مادي خريدار در مورد معامله ۲	۲
۲۰۰ ۱ - شرط ساده حفظ مالكيت كالاها ۱	۱
۲۰۱ ۲ - ۱ - شرط تعيم يافته ۲	۲
۲۰۴ ۳ - ۱ - تأثير پرداخت قسمتی از ثمن بر روابط طرفين ۳	۳
۲۰۶ ۲ - حقوق ايران ۲	۲
۲۰۶ ۱ - ۲ - تصرف حقوقی در مبيع ۱	۱
۲۰۷ ۱ - ۱ - ۲ - فرض وجود اذن ۱	۱
۲۰۷ ۱ - ۱ - ۱ - انصراف از حق ۱	۱
۲۰۸ ۱ - ۱ - ۲ - وکالت در فروش ۲	۲
۲۱۱ ۲ - ۱ - ۲ - فرض فقدان اذن ۲	۲
۲۱۳ ۲ - ۲ - تصرف مادي ۲	۲
۲۱۳ ۲ - ۲ - ۱ - توليد محصول جديد ۲	۲
۲۱۶ ۲ - ۲ - تلف مبيع توسيط خريدار ۲	۲
۲۱۶ ۲ - ۲ - ۲ - فرض بقاء عقد ۱	۱
۲۱۷ ۲ - ۲ - ۲ - فرض فسخ عقد ۲	۲
ج - مطالبه ثمن توسيط فروشند ۲۱۸	۲۱۸
۱ - حقوق انگلیس ۲۱۸	۱
۲ - حقوق اiran ۲۱۹	۲
فصل دوم: منوط کردن انتقال مالکیت به سایر عوامل ۲۲۰	۲۲۰
بحث اول: تعلیق انتقال مالکیت به آماده کردن مبيع ۲۲۰	۲۲۰
کفتار اول: تعلیق انتقال مالکیت به ساخت و تکمیل مبيع ۲۲۱	۲۲۱
اول: حقوق انگلیس ۲۲۱	۲۲۱
دوم: حقوق اiran ۲۲۲	۲۲۲

فهرست مطالب ۹

گفتار دوم: تعلیق انتقال مالکیت به آماده تسلیم کردن مبیع.....	۲۲۴
اول: حقوق انگلیس	۲۲۴
دوم: حقوق ایران	۲۲۶
بحث دوم: تعلیق انتقال مالکیت به تعیین ثمن	۲۲۷
گفتار اول: حقوق انگلیس	۲۲۷
اول: عناصر تعلیق.....	۲۲۷
الف - تعیین ثمن با انجام برخی امور.....	۲۲۷
ب - تعهد فروشنده.....	۲۲۸
دوم: زمان انتقال مالکیت	۲۲۹
گفتار دوم: حقوق ایران	۲۲۹
اول: بیان موضع حقوق ایران.....	۲۲۹
دوم: نقد موضع حقوق ایران	۲۳۰
بحث سوم: تعلیق انتقال مالکیت به آزمون مبیع - بیع آزمون.....	۲۳۲
گفتار اول: تحلیل بیع آزمون	۲۳۲
اول: تعریف	۲۳۲
دوم: تفاوت بیع آزمون با عرضه و تسلیم کالا برای فروش	۲۳۳
الف - حقوق انگلیس	۲۳۳
ب - حقوق ایران.....	۲۳۵
سوم: ماهیت حقوقی شرط آزمون.....	۲۳۸
الف - تعلیقی بودن شرط آزمون	۲۳۸
ب - فاسخ بودن شرط آزمون	۲۳۹
گفتار دوم: آثار بیع آزمون	۲۳۹
اول: تحقق متعلق علیه	۲۳۹
دوم: عدم تتحقق متعلق علیه	۲۴۰
نتیجه‌گیری	۲۴۱

١٠ □ تعين زمان انتقال مالكيت مبيع توسط طرفين

فهرست منابع

٢٤٧